

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
 pe un an 20 cor.
 pe 1/2 an 10 .
 pe 1/4 an 5 .
 pe 1 lună 2 .
 N-rii de Duminecă pe an
 4 coroane.

Pentru România și străinătate
 pe an 40 franci.

Manuscripte nu se inapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b.,
 de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

† Nicolae Cristea.

Tristă veste ne a sosit ieri
 din Sibiu, o dureroasă veste,
 care inima ne-a umplut de re-
 gret și ochii de lacrimi:

Nicolae Cristea, asesor con-
 sistorial, veteranul nostru luptător
 și amic, nu mai este între cei vii.

A pornit pe drumul vecinic-
 ciet și acest falnic luptător, îm-
 plinindu-și zilele ursite, după o
 strălucită viață de palpatari, de
 muncă, de lupte și de suferințe,
 pentru binele și înălțarea nea-
 mului său.

Elev al marelui Șaguna, și
 alături cu ilustrul Nicolae Popca
 depositar al acelor sublime idei,
 cari au creat o situațiune poporu-
 lui românesc din această țară și
 cari au dat direcțiunea luptei na-
 ționale pentru viitorime, Nicolae
 Cristea când apune din șirul
 celor vii, se prăbușește un stâlp
 puternic; rămâne un gol adânc
 simțit în șirul luptătorilor lumi-
 nași, devotați și puternici, în
 lupta pentru idealul nostru.

Când marele Șaguna i-a în-
 credințat conducerea ziarului „Te-
 legraful Român”, cu vigoarea spi-
 ritului său și cu puterea culturii
 sale, cu conștiința puterii și sen-
 timentul necesităților poporul său,
 Nicolae Cristea tăiat-a brazdă
 adâncă, în care urmatu i-au să-
 mănători, cu cari împreună a
 luptat, de a ajuns, — cu părul alb,
 în temnițele dela Vaș. . .

Luptând ca un erou și su-
 ferind ca un martir, Nicolae
 Cristea s'a expus ca nimeni altul
 când a fost vorba de interesele
 neamului său.

Cap luminat, om cu convin-
 geri clare, stabile, pe terenul po-
 litic și social Nicolae Cristea
 hotărât și nestrămutat mers-a în-
 ainte, îndemnând și întocmind, cu
 vorba și cu fapta muncind, pen-
 tru întărirea, pentru mărirea
 neamului românesc, — rămânând
 pururea idealul luptătorului, care
 se perde pe sine și ori-ce interes
 al său în urmărirea biruinței
 ideilor. . .

Nicolae Cristea n'a trăit
 un moment pentru a aduna, ci
 pentru a da, din bogatele daruri
 ce i s'au hărăzit, — și pentru
 a jertfi totul idealului său, pentru
 a îndura totul, văzând în înăl-
 țarea poporului împlinirea dato-
 riei sufletului său ales.

Și când acest luptător-mar-
 tir dispăre din șirurile noastre,
 încheiând o strălucită viață, o
 sublimă luptă, ca viu exemplu de
 luptător ideal și abnegațiune rob,
 pentru gloria neamului său,
 cucernici ne îndreptăm cu gândul
 spre rămășițele-i pământești, —
 și deplângem pe Nicolae Cristea,
 căci a murit, dar îl glorificăm:
 căci a trăit.

PENTRU „GAZETA TRANSILVANIEI“.

(vg.) E lucru ciudat.

De câte-ori viața politică a Ro-
 mânilor de sub coroana sfântului Ște-
 fan arată vre-o pornire spre o pulsare
 mai vie, mai sănătoasă, todeauna
 „Gazeta Transilvaniei” își ține de
 sfântă datorința să producă zizanie,
 amărăciune, neînțelegeri și ceartă.

După-ce se hotărise ducerea Me-
 morandului la treptele tronului și când
 șansele de reușită ale acestui pas po-
 litic al nostru era în raport direct cu
 măsura de solidaritate, ce va ști să
 manifesteze în acest moment poporul
 românesc, „Gazeta Transilvaniei”, ca
 să micșoreze cât numai se poate
 această solidaritate, scrie o nesfârșită
 serie de articoli „La situațiune”.

Au trecut ani la mijloc. Viața
 noastră politică e adormită. Puterile
 politicianilor și ale publiciștilor noștri
 sunt mistuite de certuri personale,
 așa că li-se scârbise tuturor de gu-
 noiul, de care era infectată manife-
 starea publică a părerilor divergente
 din sinul partidului național.

Scă ba aceasta obștească, în sfâr-
 șit, a pus zăgaz patimilor. La confe-
 rența de astă-vară, ce s'a ținut în
 Timișoara, participând reprezentanți
 de-al tuturor grupărilor noastre, s'a
 proclamat în sfârșit un fel de „Treuga
 de război”.

Personalitățile au încetat. Valu-
 rile urei s'au liniștit. În fața alegeri-
 lor am isbuit să prezentăm poporul
 românesc unit „în cugete și în simțiri”.

Credeam acum, că asosit timpul
 prielnic pentru o discuțiune serioasă,
 obiectivă și calmă a situațiunii noastre
 interne. Căci toată lumea simte, că
 așa nu mai merge. Sub impulsul fire-
 resc al acestui sentiment comun o
 seamă de tineri români înființează la
 Orăștie „Libertatea”. Su t toți băr-
 bați integri, cinstiți și de omenie, cei
 mai mulți advocați, oameni independen-
 denți, buni și cu iubire de neam în
 sufletele lor. Scopul lor este, să dea
 o „nouă viață” luptei politice a po-
 porului românesc. Nu vreau ei să
 strice partidul național românesc, ci
 luptă pentru învingerea ideii de a rupe
 cu pasivitatea și a îndupleca poporul
 la activitatea parlamentară.

Noi profesam de mult părerea
 aceasta. Nu am făcut însă nici odată
 disidență, ci am discutat. Ba în arti-
 colul nostru din preajma alegerilor
 „Spre orientare” am spus-o pe față, că
 nu vrem activitate parțială, ci, dacă
 nu am isbuit să câștigăm majoritate
 în sinul partidului pentru activitatea
 parlamentară, ne supunem noi ma-
 jorității pasiviste, pentru-că prețuim pu-
 terea solidarității.

Era însă lucru foarte firesc, că ne-am
 bucurat mult, când am văzut pe Româ-
 ni tineri intrând alături cu noi în
 luptă fățișă pentru activitatea parla-
 mentară. Așa am scris articolul nostru
 „Salutare tinerimei”. Ideile fundamen-
 tale din acest articol au fost aprobate
 de grupul Românilor tineri. Ne aștep-
 tam la o discuțiune serioasă și obiectivă.

Dar' cum ar pute „Gazeta Tran-
 silvaniei” să sufere o discuțiune cin-
 stită în jurul unei chestiuni de cea mai

mare însemnătate pentru politica noa-
 stră?

A, nu! Una ca asta nu se poate.
 Și hai cu „reclamagiile noastre”.

Auziți ce scrie:

„Un soi de reclamagiile ai pre-
 sei noastre, meșteri probați în aran-
 jarea de Vifleimuri, artiști neîntrecuți,
 cari sunt în stare ca într'o dungă,
 spre spaima și mirarea spectatorilor,
 să manânce foc și să înghiță cuțite și
 furcălițe pe deasupra, bat earași toba
 de bălcu, umblând să convingă pe
 toți gură-cască, cari se opresc s'audă
 ce spun, că ce a fost până eri negru,
 e azi alb, că azi e rău tot ce a fost
 până acuma bun”.

„Unde-i tîrgu mai mare, acolo
 se bate toba mai tare. Și unde să fie,
 dacă nu la — Arad — în acest cuib
 al aspirațiunilor moderne jidano-ma-
 ghiare, care după planul reclamagiilor
 din chestiune, sr avé să devină cen-
 trul modernilor naționaliști români-
 maghiari”.

Așa, așa. Care va să zică, toți
 Români, cari doresc decretarea acti-
 vității parlamentare, sunt naționa-
 liști români maghiari adevăți vânduți
 Ungurilor, dați dracului cu trup, cu
 suflet, biastemați, afurisiți, ciurma pă-
 durii, ucigași crucea. Vai de mine! Și
 toți Români, cari ar asculta de acti-
 magari, boi, capre, dacă nu și bivoli,
 — Doamne ferește.

Asta oare nu se numește insi-
 nuare? Așa se discută o chestie de
 cea mai mare importanță pentru lupta
 politică a unui popor?

Nu intrăm pe tonul acesta în
 discuție. Ni-am dat cuvântul la Timi-
 șoara, că vom fi calmi. Ne vom feri
 de personalități, nu insinuăm tendințe
 proaste nici domnului Dr. Aurică Mu-
 răsnu dela Brașov, ci vom merge —
 înainte. Da, înainte, cu toate că „Ga-
 zeta Transilvaniei” deja în căști-va
 articoli persiflează cuvântul „înainte”.
 E treaba ei. Se vede, că îi place mai
 bine cuvântul „înapoi”. De gustibus
 non est disputandum.

Și apoi să vezi șiretenie! Ar
 vie să ne certăm cu tinerii dela
 Orăștie pe tema de paternitate a ideii
 activității parlamentare.

Auzi, auzi: „Nu știm însă, cum
 se va pute aplana contrastul, în care
 s'au încurcat pe nesimțite protectorii
 dela Arad cu protegiații dela Orăștie,
 reclamând și unii și alții pentru sine
 meritul de a fi inițiatorii noului cu-
 rent activist, a nouei campanii, ce se
 pregătește pentru căpătuirea cător-va
 naționaliști moderni, croiți după spi-
 ritul timpului, cu mandate de deputat”.

Nu, stimată „Gazeta”. Nu ne în-
 curcăm. Căci nu pentru „merite” lup-
 țăm, ci pentru binele neamului nostru.
 După obiceiul „Gezetei” esclămăm și
 noi: Eată ce ziceam în articolul no-
 stru „Salutare tinerimei”: „Voi sim-
 țitiți pulsu poporului și ați prins căra-
 rea, pe care el vă urmează”. O, da.
 Îi urmă și noi, aștia laudaroși dela
 „Tribuna Poporului”. Și dacă din lupta
 lor va ieși vreun bine pentru nea-
 mul nostru, gloria a lor să fie, noi
 vom fi mulțumiți și fericiți. Nu, sti-

mată „Gazeta”, nu ne vom certa pen-
 tru „merite”.

Și apoi va să zică „căpătuială”.
 Asta, bine înțeles, nu este insinuare,
 nici măcar tragere la indoială a ca-
 racterului celor două-zeci-si-nouă de
 bărbați români din jurul „Libertății”.
 Dar', pentru Dumnezeu, de caracterul
 Prea Veneratului domn Dr. Aurel Mu-
 răsnu, din Brașov să nu vă atingeți.
 Că el este mare, este Catone, este
 Fabricius, este Cesare, este Cavour,
 este lancu Munților, crașorul plaiuri-
 lor. Dar' voi, activiști Români, sunteți
 canalii, că umblați după „căpătuială”,
 prăpădi-v'ar toți necurații iadului, să
 vă prăpădească!

Nu intrăm pe tonul acesta la dis-
 cuție cu nimeni. Ce ziceam noi în
 articolul nostru, „Salutare tinerimei”?
 Așa: „Muribunții gem și babele plâng,
 ologul șteaptă să-l ridice altul și
 orbul pipăie în întunec. Barbatul vi-
 guros se uită înainte și răsbește spre
 viață, și fractus illabatur orbis. Omul
 muncitor n'are vreme să cârtească și
 nu dinuciderea altora trăiește bravul,
 ci pentru-că însuși are viață”.

Pe tonul „Gazetei” nu intrăm la
 discuție cu nimeni. Căci atunci ar
 trebui să esclămăm și noi: „Domnule
 Aurică — hai, sictir!”

NOTIUNI DE PROFESIUNE DELA „EGYPTERTÉS”
 sunt foarte mănușiți ca a ajuns în
 desbaterea Dietei chestiunea de naționalități;
 și în legătură cu această discuție, toate ziarele
 din străinătate, unice ale „trădătorilor de
 patrie”, admiră modul cumpătat de a vorbi
 și atitudinea deamă a deputaților naționa-
 liști, înfărdând pichleriadele patriotice.

Așa că, după „Egyetértés”, care este
 „oglină opiniei publice maghiare”, mai că
 nu mei există în lumea aceasta altă judecată
 — imparțială decât cea . . . soviniștă; și
 de aceea măhnirea soviniștilor, că a ramas
 singur, cu „dreptatea” causei „națiunii”. De
 aici însă rezultă pentru oamenii normali:
 Dacă doi inși îți spun că ești beat, nu te
 încapăfina în „constiția” ta, — și du-te
 acasă de te culcă.

Dar cei dela „Egyetértés” în loc să se
 priceapă, se înfuriază și aștia sunt „oglină”!

Arch-ducele Francisc Ferdinand, mo-
 ștenitorul tronului habzburgic, se găsește
 acum în Peter-burg, ca oaspe al țarului
 Nicolae.

Întreaga presă s'a ocupat deja de când
 s'a svenit știrăa acestei vizite, de importanța
 ei politică.

Intru cât privește situația politică a
 Europei și relațiunile dintre puteri, pro-
 babil, această vizită nu va contribui căteși
 de puțin la schimbarea bunelor relațiuni,
 dintre marile puteri.

În ori-ce caz însă, e de crezut, că retor-
 siunea economică ce vrea să impună Ger-
 mania prin tariful vamal, va fi obiectul unei
 comune pueri la cale.

CARE SĂ FIE RĂSPUNSUL NOSTRU?

(*) Nu știm dacă deputatul Ovrein
 Pichler va reuși să producă în Dieta
 și ast-fel în întreaga opinie publică o
 diversiune, pentru a-l abate pe Unguri
 dela preocuparea ce-l cuprinde tot mai
 tare în fața primejdiei ovreiești.

Suntem însă siguri, că dacă în
 Dieta se va deschide discuție asupra
 legii de naționalități, pentru-ca să se
 scoată astfel în relief ideea pornită
 din mintea optusă a Secuilor din Trei-

Seauze și adoptată acum de șarlatanii ovreiești, apoi naționalitățile vor ști să dea și ele răspunsul cuvenit.

Li-se pare patrioților șovinisti că opera lui Deák trebuie revizuită în urma cererii lui Pichler?

Ei bine: naționalitățile vor dovedi cu vârf și îndesat, că aproape nici odată legea din 1868 nu s'a respectat. Vom scoate la iveală un car de acte pentru a demonstra pe câte căi piezișe s'a eludat legea și memorandumul ce vom întocmi asupra tratamentulului la care au fost supuse naționalitățile, va fi o iconă fidelă a celor suferite de noi în decursul erei constituționale și liberale maghiare.

Până acum Europa a luat cunoștință numai de Memorandul Românilor. Când ne vom spuea să întocmim unul în numele a patru naționalități, regimurile maghiare numai atunci vor fi înfățișate lumii în adevărata lor lumină.

Li-se pare patrioților cu patentă că prea ni-s'au asigurat multe drepturi în legea dela 1868?

Noi vom dovedi că în această lege este minimul ce poate cere atâtea neamuri cari formează majoritatea cetățenilor acestui stat.

Pornesc șovinistiți campanie pentru-ca legea aceasta să fie scoasă din vigoare?

Forța bine. S'o desființeze. Ea și așa numai pe hârtie ni-a garantat drepturi. Cel puțin vom fi împinși astfel și noi să deschidem campania cea mare, pentru-ca în statul acesta să ni-se reguleze odată situația definitiv, să nu mai fim la discreția celui din urmă agent al guvernului, ci stăpâni pe destinele noastre, viețuind sub aripile principiilor de naționalitate puse la cale de șovinistiți maghiari în care despre naționalități în lege să nici nu se mai amintească?

Ei bine, noi vom cere atunci și vom lupta cu ultima forță pentru un stat adevărat național: în care să ajungă la valoare fie-care nație și hegemonia politică să nu-i treacă nimănui prin minte că poate însemna supremație etnică.

Elveția nu este peste ocean dela noi și principiile ce fericesc popoarele d'acolo nu înțelegem de ce să nu ne animeze și pe noi, când vedem că sub egida actuală o ducem atât de rău, nemulțumiți fiind și noi și Ungurii.

Bar punctul de a pleca spre această luptă este deja dat. El se află în programul politic adoptat de congresul naționalităților ținut în Budapesta înainte cu șase ani. Am lăsat să doarmă însă acel program. Să-l luăm acum și sevă de viață politică să ne fie în fața tentativelor ovreiești... Să vedem: glasul nostru să nu aibă oare în țeara aceasta tăria să înăbușe pe al lui Pichler et Cnia?!..

În vara anului 1895 în două săptămâni am decis, preparat și ținut congresul naționalităților. Luăm noi garanția, că ș'acum, în timp poate și mai scurt, putem pune la cale un congres încă și mai imposant. Nu e Român, nu e Slovac nici Sârb fruntaș, care cu dragă voie să n'alerge a consfinți hotărârile luate atunci și a face primul pas pentru punerea lor în practică.

Vor șovinistiți să pună în discuție existența noastră?

Ei bine, noi vom afirma această existență, cu atâta demnitate și putere, că cei puși să vegheze asupra destinului statului acestuia și a întregii monarhii, vor trebui să înțeleagă unde se poate ajunge dacă se deslănțuiesc patimile în felul cum vor kossuthiști, cari au mai dat odată țeara de mal.

Un congres și un memorandum al naționalităților vom fi siliți să facem, pentru-ca nici pe un moment Coroana să nu creadă, că principiile kossuthiste ar fi așa de tari în țeara aceasta, încât curentului lor să nu se afle cine să ridice stavilar.

Uneltirilor kossuthiste să opunem iubirea noastră către patrie, alipirea către neam și credința către Tron, cari toate ne poruncesc să pornim lupta, dacă odată pe bazele actuale nu se poate crea înțelegerea dorită... vrea pacea!

DIN ALE PATRIOTILOR.

Când cineva are un copil rău, e vai de capul lui.

Ba a furat mere din vecini, ba a bătut pe alt copil, i-a rupt hainele de pe el, i-a spart și capul...

Și bietul părinte amar și necăjit de astfel de întâmplări zilnice, nu mai știe ce să se facă.

Într-o bună zi însă — de pildă — toată plângerea ce-i sosește despre nestăjii

cul băiat este, că: Și-a scos limba la un trecător!

Numai atâta? Se îndreaptă, se îndreaptă, zice, mângându-se, părintele.

Cetim în „Hazánk“ un raport impresionist asupra discursului din Dietă al luptătorului slovac Veszelszky:

„...La început nu se pare că va cere așa de mult, căci așa a început:

— Deputații naționaliști nu au luat parte la discuția adresă, din cauza numărului lor restrins.

— Câți sunt? întrebă o voce.

— Patru Slovaci și un Sârb! răspunde cu un accent special Veszelszky.

...Spre sfârșit însă au primit humoristic câte toate poftia Veszelszky și din glumă i au strigat:

— Dă-te jos!

Ei a fost mulțumit cu aceasta, căci totuși este o mai plăcută primire, când îi spuî cuiva să se dea jos, și nu: țești afară!

Au progresat deci răii și neastempărații!

Dar unde va fi fost Pichler, cel cu „vigyáz Magyarországra“, de a scăpat Veszelszky cu o așa bună primire?

Să se fi cuminițit băceții? Ce „progres“!

Din Austria.

Wolff și Schönerer. La sesiunea din urmă a parlamentului austriac a apărut din nou deputatul Wolff, care după cunoșcerea afacerii urite abdicase de deputație. dar în urmă eară și a fost ales. La sesiunea Wolff voia să vorbească despre distanța care de prezent îl desparte de Schönerer. De aceea ocupă un loc în partea Germanilor progresiști, unde deputatul Novák îi oferî locul 18. Întrebarea unde are să sedă, i-a cauzat mare greutate, deoarece că mai mulți deputați au declarat președintelui Reichsratului obiectiv, socialii creștini au plecat demonstrativ din sală unde s'au întors după ce s'a sfârșit actul de alt-fel scurt.

Schönerer în numărul din urmă al foii sale a dat o declarație, unde spune că nu gelezie personală a ca să se netrezească dintr-e ei și Wolff, ci contrastele principale. Schönerer încă în anul 1895 a abzis de șefia partidului, căci aderenții lui i-au dat vot de blam. El anume susținuse că naționaliștii germani trebuie să se abțină dela vot la alegările comune; pe când Wolff susținea că partidul trebuie să susțină pe socialiștii creștini.

Evenimentele de mai târziu, lui Schönerer i au dat dreptate. La recenta alegere suplimentară Wolff de nou i-a susținut pe

liberali. Și în chestia „Los von Rom“, cu tot prețul a voit să creze partid mare; pe când părerea lui Schönerer a fost că vor putea lucra cu rezultat având chiar puțin aderenți însă de încredere. La început Wolff a primit cu mare însufățire propunerea guvernului, pe urmă însă a fost în contra planului acestuia, pe când Schönerer dela început a fost de părere că trebuiesc așteptate hotărârile dietei provinciale. Wolff dorea că naționaliștii germani să trimită în delegație deputați, Schönerer s'a opus.

Pe când Schönerer s'a alipit totdeauna conștiințos de ideile naționale, — pe atunci Wolff s'a abătut dela programul partidului și a stăngănit pe Schönerer, ca să poată proceda strict în conformitate cu principiile partidului național german.

Li s'a urît de Ovrei.

Hotărît, li s'a urît de Ovrei până și celor mai liberali Maghiari. Probă, între cele multe recente, este și interpelarea contelui Eszterházy, care deși liberal vechiu, care a voit proiectele de legi politico bisericești, estă ce a spus în vorbirea ce a făcut drept introducere la interpelarea sa din Casa Magnaților:

„În partea de Nord-Est a patriei s'au furișat, escrocând legea de imigrare, elemente a căror stabilire în țeara noastră sub nici o privire nu este de dorit. Prin date s'a arătat cum se grupează aceste elemente, cum arată anume sume de bani, întemeiază tot felul de instituțiuni finanțiare, cum împart între ei comuniste în rețoșne, cum fac cămătarie în tot felul, cum eludează legea ca pe bietul popor, care până acum a fost credincios ideii de stat, să-l scoată prin licitațiuni monstruoase de pe palma de pământ ce încă poate zice că este a lui, cum se așază în locul acestui popor, lăsând însă și poporul să lucreze ca la robotă pentru densii (adică pentru Ovrei!).

Când un aristocrat liberal vorbește astfel declarând fără înconjur că este contra acestui chip de a se ocupa țeara și cere guvernului măsuri contra cutropitorilor, ne place a crede că se apropie vremea: vorba lui Bartha, în care să se pună capăt toleranței creștine și intoleranței ovreiești.

O simt asta și Ovrei. De aceea țipa prin glasul strident al jupânului Pichler.

„Scrieți băeți!“

Acum, când s'a serbat centenarul nașterii bunului Eliade-Rădulescu, mulți își vor fi amintit și de apela seu adresat odinioară junimei române: Scrieți băeți, numai scrieți românește!

Cuvintele aceste s'au pronunțat într'un timp când în Țara-românească se ciripea mai mult pe grece și ele au fost un resu-net fresc al școlii lui Lazăr, care dădă înainte tuturor propovăduise principiul, că limba noastră e dădul de bogată și de frumoasă, pentru ca prin ea ori-ce gândire să se poată exprima.

Și sollicitudinea lui Eliade și-a avut rezultatele imediate, ear cel dintâi cari au pus mâna pe condei au fost elevii lui Lazăr, cari la stăruința acestuia și a lui Eliade, fuseseră și pe școlile din străinătate. Văzând acestia lipsa de cărți didactice românești, — căci cărțile lui Lazăr în cea mai mare parte au rămas în manuscris, — prima lor preocupare a fost, de-a da la lumină un șir de tălmăciri, cari să înlesnească învățământul public.

Astfel Poteca a tradus „Elementurile de filosofie“ și o carte metodică pentru învățătura istoriei științe. Marcovici a tradus o geometrie și o aritmetică. Paladi pune pe române metoda lui Lancaster și traduce în același timp bucați literare din Lavater, Gessner și Xenofon. Eliade însuși prelu crează un curs de matematică și altul de geografie astronomică și politică. La Craiova muncesc profesorii Stanciu Căpățineanu și

Plesoianul în curând încep să scrie: Goleșcul, Iancu Văcărescu, Hatmaul Stefan Bălceanu, Alecu Filipescu, Scariat Timpeanu și alții.)

Pleida aceasta crește din an în an. Ear când Eliade deschide coloanele ziarului său, scriitorii curg din toate părțile. Chi mai și necheamăți, cu sau fără darul de-a cristaliza vre-o idee clară, acia, cari cetiseră sau auziseră apela lui Eliade, se îmbulzeau să fericescă limba și literatura românească cu lucrări originale sau produse. Bietul Eliade o pășise ca vrșjtorul din o baladă a lui Goethe, care, invocând spiritele necurate, n'a mai putut să se mântuiască de ele.

Atunci văzând că gluma se îngroașă, convingându-se că principiul „scrieți cu ori ce preț“ duce la rezultate contrare celor așteptate; că în loc de-a ajunge la o limbă românească limpede și cu regulile bine stabilite, destrăbălarea crește, Eliade s'a hotărît să și revoace apela seu, care amenință să devină desastroasă.

Eată într'adevăr, cu altă ocaziune, mai târziu, cum scrie el despre „autorii români“, cărora pentru slăbia sau închiderea lor le mai zice și Sărășii Adresându-se părinților acestora, cu rugărea de-a le da o mai bună îngrijire, Eliade zice:

„Lăsați-I să scrie, dar nu le dați nas, nu-i înlesniți și și tipăriască încercările „copilărești, că i-ați perdat. Aceasta v-o spuî din încercare, v-o mărturisesc ca un

„păcat cel mai mare ce am făcut în viața mea. Din neștiință, din nelăcărare, din dragoste poate, am înlesnit tipărișurile a „vre-o câț va jun, i am lădat, socotind că-i încercăz. Și i-am făcut să ia fum în cap, s'au perdat, au ajuns neprociti, — și sunt încredințat că am să dau seamă înaintea lui Dumnezeu!“

Și de-atunci a trecut multă vreme, dar lucrurile nu s'au îndreptat. Lumea fine morțiș la „Scrieți băeți“ și nu vrea să știe cu nici un preț, că însuș Eliade ș'a ispășit păcatul.

Câți directori de ziare și de reviste încercăză viad nevënd „facercările copi-lărești“ ale colaboratorilor lor de ocazie! Câte-un prieten, câte-o rudă, câte-un cumnat, care eventual e profesor sau avocat și vrea să fie cunoscut poporului, vin și-ți cer un colțșar la gazetă. Vine câte un părin-te onorabil, care îți abonează zarul, însă numai cu condiția să-i publici „versurile“ biatăului său, care e poet cunosut „în satul său și jur“. Vin alte interese de tot felu', între cari lipsa de materie încă și are rolul său, și eată cum se esplică ivirea pe fiecare zi a unui nou poet sau profesor roman, a unui nou scriitor politic. Ear odată cr ma săvârșită, criminalii (căci sunt criminali acia, cari asasinăza și banul gast și nervii și timpul cetitorului!) continuă a păcătri, și dacă s'a găsit vre-un marinos să le mai spună și cuvinte de încurajare,

ei sunt semizel în conștiința lor și pot și în fața lumii din prejurul lor, așa că pentru nimic în lume ei n'ar mai depune condeiul, arma cu care și-au încercat noroul cu izbânda.

Să te mai miri apoi de haosul ce domnește astăzi în literatură și în opina publică? Să te mai miri de multele versuși proaste și de lungimea searbădelor articole politice? Să te mai miri că nu există individualități recunoscute? Că ori-ce nevoias și epileptic se ridică împotriva unui Coșbac și a unui Iorga? Că nu există responsabilitate?

Na! Câtă vreme ținem la „Scrieți băeți“ suntem de-o potrivă cu țeții. Trăim într-o republică cu drepturi absolut egale. Principiul lui Eliade este tocmai atât de democratic, ca înțâul alineat din contractul social al lui Rousseau și ca afirmațiunea lui Alexandru, că tot Românul e născut poet...

Dar, la naiba! Nu vedeți că aceste principii sunt revoluționare? S'apoi nu știți, că chiar și între republică există o ierarhie? Deci facează la locu! Eliade și D-Voastră dirigitori de gazete și de reviste, aduceți-vă aminte de Eliade și de încredințati, că și D-Voastră v'ți avea „să dați seama fațănta lui Dumnezeu“ sau cel puțin înaintea generațiilor viitoare de felul cum îngăduși să se înțeleagă „Scrieți băeți“.

Din străinătate.

Serbare. Se scrie din Madrid: Intr-o mare intrunire ținută zilele trecute în sala consiliului comunal, primarul a comunicat celor de față dorința reginei de a eterniza ziua declarării de major a regelui Alphonso III prin înființarea de școli populare în cele zece desparteminte ale Madridului. Adunarea a aprobat în unanimitate această propunere. Cheltuielile pentru serbările ce vor avea loc în Mai vor fi acoperite prin subscripție publică. Suma cea mai mare va fi dată de regina-regentă. S'a mai decis a se aranja o mare serbare populară. Toate cazinurile și asociațiunile își vor da concursul lor pentru ridicarea a fel de fel de pavilioane.

Alianță serbo-bulgară. „Telegraf“, organul ministerului de război bulgar, publică un interview cu reprezentantul serb din Sofia, Gjaja, cu privire la alianța serbo-bulgară. Argumentul nu e nou, dar fiind dată pozițiunea lui Gjaja, cuvintele lui pot fi preluatul unui acord concret.

Diplomatul serb se arată entusiast pentru ideea unei alianțe între cele două state, sub auspiciile Rusiei. „Acum — spune diplomatul — chestiunea e matură; unicul punct controversat e acel al Macedoniei, care se va rezolva ușor; Serbia și Bulgaria trebuie să se limiteze a coopera pentru ca Macedonienii să aibă o administrație cu totul autonomă. Astfel, chestiunea macedoneană va înceta de a fi un izvor continuu de intrigi, spre a ține despărțite cele două state.

„La primă-vară — continuă diplomatul — voi lua inițiativa unei vizite pe care ziaristii serbi o vor face în corpore la Sofia, și care va fi însoțită de colegii bulgari. Sper că în acea epocă se va putea face primul pas către alianță: uniunea vamală, cu privire la care am prezentat un proiect ministrului de externe bulgar, Danew.

„Trebuie să ne unim repede, de oare-ce ori-ce întârziere aduce pericol: gândiți-vă că uniți vom putea dispune de o jumătate milion de soldați: protegiați de marea Rusie, nimeni nu ne va putea împiedeca de a continua a merge pe calea progresului“.

Pentru premiu. Se anunță din Copenhaga că baronesa de Suttner, autoarea mai multor scrieri în contra războiului, între care și romanul: „Jos armele!“, va fi prezentată candidată la viitorul premiu Nobel.

Convenție militară între Austro-Ungaria și Serbia. În ziarele din Serbia s'a pornit o discuție asupra faptului, dacă regele Milan în 1882 a legat sau nu, vre'o convenție militară cu Austro-Ungaria? Ministrul de externe de pe atunci, Mijatović, a scris redacției ziarului „Dnevnik“, că el a încheiat, din încredințarea lui Milan, cu Austro-Ungaria o convenție militară. Mijatović își aduce bine aminte, că în convenția aceea s'au aflat multe lucruri, din care se vede, că Milan a fost înțelept. Ziarele radicale și liberale zic, că o astfel de convenție ar fi bună pentru Serbia. Cercurile politice din Belgrad nu iau aceasta în serios, căci așa știu, că Milan nu a tănuțit nimic din simpatia sa față de Austro-Ungaria, fără să lase a se vorbi când-va de asemenea convenție. Aceasta s'a arătat și când Serbia a avut războiul cu Bulgaria, când Austro-Ungaria a ajutat Serbia. Afară de această convenție Milan ar fi vrut să măi facă cu Anglia și Turcia convenții militare, dar nu s'a putut, din cauză că țarul de pe-atunci Alexandru III. a știut să împiedice această alianță.

NOUTĂȚI.

ARAD, 8 Februarie n. 1902.

24 Ianuarie. Ziua aniversării unirei principatelor române Muntenia și Moldova, s'a serbat cu deosebită solemnitate atât în capitala regatului român, cât și în întreaga țară. Caracterul religios și participarea indeosebit a școalelor și autorităților publice au dat serbarei un caracter general înălțător.

Emigranți. Buletinul statistic, aduce următoarele date referitoare la emigranți. În Decembrie 1901 sau dat în Ungaria și Fiume 5793 pasapoarte. Dintre aceste a dat ministrul de interne 5724, ministrul de pe lângă Majestatea Sa 45 și înfrăit guvernatorul din Fiume și Slavonia 24 bucăți. Proprietarii pasapoartelor au avut 870 companioni de drum. Mai multe pasapoarte sau dat pentru comitatele: Braşov (535), Zemplen (506), Sepes (472), Ternava mare (304), Abaj-Torna (290), Uog (269), Gömör (257), Sibiu (192), Torontal (148), Trenčen (132) Treiscăuns (121), Csik (117), Ođorhei (115), Făgăraş (105), mai departe Buda-pesta (220), și oraşul Panciova (66). Mai mare parte a pasapoartelor s'a dat pentru America (2738), în România (1383), în Europa (1220) și pentru Rusia (186). Numărul pasapoartelor date în Croația și Slavonia a fost 8663, care mai multe sunau pentru America (1822), pentru Europa (313), pentru Bosnia și Herțegovina (273), pentru Serbia și Herțegovina (63), și cu valoare numai în

Serbia sau dat (58). Cum se vede, merge tot bine cu... expansiunea națiunii.

Legodnă. Gentila d soară Sabina Marienescu și George Stoicovici, fidanțați. Livova-Burszuk, în 30 Ianuarie 1902. — Să fie într'un ceas bun!

Darul bogat al lui Dumnezeu. O femeie serbă cu numele Marița Veda din Osoj a dat vieșă la șeșe gemeni. Marița Veda e soția preotului serb din Osoj. Băieții sunt foarte mici, dar toți sunt sănătoși. Preotul se înțelege, a fost foarte surprins de această bucurie familială și e mai ales îngrijat de botezarea copiilor, ce l va de mult da lucru. Mama e trecută peste ori-ce primejdie.

Rabinul din Arad, contra căsătoriei mixte. Rabinul din Arad a declarat, că nu mai binecuvântă perechii mixte. Comuna bisericăască a provocat pe rabi să se declare, ce l-a îndemnat la această ținută. Rabinul, într'o declarațiune mai lungă a motivat aceasta, zicând că ă face urmând bunet convingeri religioase deși binecuvântarea perechilor mixte nu e nici în contra religiei nici a talmdului. Comuna bisericăască va ținea în zilele aceste adunare, ca să-și valideze hotărârea contra rabinului. — Estă că și jdanii se i-au de për ei între ei, dar cam rar: Corbi albi! Și au convingeri religioase, înaintea celor „patriotice“, — ei, reprezentanții „națiunii“, „națiunii sanguine alcătuitoare de stat“.

Alegerea de jude comunal în comuna noastră Gross, de pe Murș. ea ținut în 3 Februarie care alegerea a ținut o Spec Domn föszolgabiró Péczeli din M-Rada și M St. Domn notar Ioan Tutterer, Capruța care alegere s'a ținut în sala școlii din loc; alegerea a mers în rind bun, candidatul prim a fost: bravul econom Milenti Luca, care cu sute de strigăte a fost rădicit de primar; să trăiască. După finirea alegerii noul jude a fost dus înainte cu banda în marș și imn poporal cântat înconjurat de iubitul său popor — până la localitate D lui Maxim Popescu, comerciant în loc, unde s'a dat în onoarea noului jude biră: o petrecere cu joc și aldănaș până la 12 oare noaptea, — la alegerea de asta-dată nu ne-a lipsit ajutorul gendarmilor, căci în local armei ne-a folosit banda — cea ce în rare locuri se poate înămpla astfel, toată această frumoasă alegere a fost condusă de Dl Maxim Popescu; noul jude este un om de toată stimă și caracter, plin de iubire față de popor și mult să interesează de binele poporului. — Merită toată lauda. — Un sêtan.

Petrecerea cu dans va aranja corpul profesoral dela gimnasiul superior fundațional din Năsăud la 15 Februarie st. n. 1902 în sala de gimnastică dela gimnasiu. Inceputul la 8 ore seara. Prețul intrării de persoană singuratică 2 cor., în familie 1 cor. 60 bani. Venitul curat este destinat în favorul fondului școlarilor morboși. Suprasolvirile și ofertele marini-

moase se vor publica cu mulțămintă în raportul gimnasial.

Balul guvernului din Varșovia și Poloniei. — Din Lemberg se anunță: Generalul Certkov, guvernatorul Poloniei rusești va da un bal strălucit în castelul Belvedere din Varșovia, la care a invitat și nobilimea polonă. Invitațiile sunt tipărite în limba rusească și pentru formele deosebită au produs mare consternație și revoltare în cercurile aristocrației polone. În ele nu se intrăbuințează cuvântul invitate, ci provocare și încă cu observarea, că cei ce nu pot participa, să anunțe aceasta îndată secretarul guvernului. Cele mai multe familii aristocrate polone au hotărât să nu participe la bal. Prin scrisori anonime însă au fost amenințate, și în urma amenințărilor acestora, s'au hotărât totuși să participe.

La bal cu sila! — așa merge în Rusia.

Prinț poet. Un concurs de poezie a fost organizat de curând de către academia din Atena. Primul premiu a fost acordat în unanimitate, unei comedii intitulate „Reformatori“, despre care se asigură că are părți strălucite.

Autorul laureat este prințul Nicolae, al treile fiu al regelui Greciei. Revelațiunea aceasta a fost primită cu mare entuziasm, dar fără surprindere, de oare-ce se știe că tinerul prinț posedă un remarcabil talent de poet și scriitor.

Hoți în Félégyháza. Se scrie din Félégyháza, că în noaptea trecută doi hoți mascați au intrat în locuința văduvei Horéd. Hoții au prins pe doamna și pe toți servitorii și pe urmă au furat tot ce au găsit în casă. Au furat între alte lucruri și suma de 5000 coroane și într'o trăsură au dus toată averea mobilă.

Ingenioasă. Bătrâna Impărăteasă a Chinei, având nevoie de parale multe pentru a se reinstala la Peking, a găsit un mijloc ingenios ca să-și procure.

A publicat un edict în care se anunța că peste trei-zeci de zile, nimeni nu va mai putea cumpăra decât cu aur „nasturii de mandarin“ cari sunt în Imperiul Cereșc un însemn de demnitate și un semn de bogăție.

Socoteala a fost bună. Două-zeci de zile în urmă, în casele imperiale erau 27 de milioane de taefi. La sfârșitul lunii erau 40. Văuitatea omenească plătise impozitul.

ULTIME ȘTIRI.

Bruclă, 7 Februarie. Primul ministru al țerilor de jos, cu intervenția sa în favorul păcii între Englezii și Buri, n'a reușit. Președintele Krüger a declarat că toți comandanții buri se leagă nestrămutat de independența absolută a statelor bure.

New York, 7 Februarie. Revoluția Din Venezuela se întinde într'una. Trupele guvernului au suferit repețite înfrângerii; însuși generalul Urbaneja, mâna dreaptă a președintelui Castro, a căzut, în ultima luptă. Din Columbia, au năvălit noul trupe de rescuță.

St. Petersburg, 7 Februarie. Astăzi sosește arhiducele Francisc Ferdinand, pentru a cărui primire s'au făcut mari pregătiri. „Journal de St. Petersburg“, ziarul oficial, consacră un articol de fond acestei vizite, scoțând la iveală distinsile calități ale moștenitorului tronului Monarhiei noastre și intimitatea celor două dinastii, care va contribui la întărirea principiului monarhic și la susținerea păcii universale.

Red. respons. Ioan Russa Șirianu. Editor Aurel Popovici Barcianu.

CLEOPATRA.

ROMAN 22

HAGGARD RIDER.

Traducere de Leandru.

O priviam și inima-mi începu să șo-văiască, la ideea, că numai prin sârgă mă pot urca pe tron și miseria țerei numai prin nouă miserie o pot suprima...

Și în ora aceasta doriam să nu fiu decât un sorman agronom, care șesmănă și ară la timpul săi spicele aurii! Vai, să-măntea ce eu am sēmănat-o, a fost grăuntele morții, și va trebui să fac un seceriș roșu?

— Ei, Harmachis, ce te supără? zise Cleopatra cu zimbetul ei lin. — Sau s'a încurcat șirul aurii al stelelor, domnule astronom? Sau îți bați capul cu un nou sistem de vraje? ... Spune, de ce pui așa preț mic pe serata noastră? Vezi, vezi, dacă n'aș ști, dacă n'aș fi a aflat, că asemenea nimicuri, ca noi, sermane femei, nu suntem destul de demne pentru privirea ta, zic zeu, m'aș jura că Erus te-a suns la slăbiciune, Harmachis. — Nu, o, regină, sunt scutit de aceste, respunsel. — Servitorul stelelor nu vede lucrile mai slabe, carl sunt în ochii femeilor. Și tocmai de această sunt fericit!

Cleopatra se aplecă spre mine și mă privi lung și pătrunzător, încât sângele involuntar mi se îngălămbăci la inimă.

— Nu te lauda, tu Egiptean mândru, zise ea încet, așa încât numai Charmion și eu putăram auzi, — căci m'ai pute aduce în ispită să concurez cu farmecele mele, în contra vrajelor tale. Care femei ar suferi, ca bărbații să le împingă ca pe un netrebuincios? Aceasta-i o ofensă adusă secului nostru, în contra căreia și natura se revoltă...

Se dădu eară înapoi și rise melodos. Dar cum privi în sus, observai pe Charmion cum își mușcă buzele, ear pe frunte i-se arătau nori de furtună.

— Dă-mi voie, doamna Egiptului, respunsei rece, dar cu tot spiritul de care eram capabil. — Înaintea reginei cerului și stelele se pălesc.

Cu acestea făceam aluzie la lună, care e simbolul mamei Iris, cu care a cutezat Cleopatra să rivalizeze, numindu se Iris celebrată pe pământ.

— Fumos ai grăit, zise Cleopatra, bă-tând din palmile ei albe. — Estă un astronom de spirit, care știe să facă complimente frumoase. O asemenea minune nu trebuie lăsată fără recompensă, căci și zeii s'ar su-țără ... Charmion, ia-mi de pe cap coroana de trandafir și pune-o pe fruntea învță-tului nostru Harmachis. Va fi încoronat de regele amorului cu sau fără voia lui.

Charmion luă coroana de pe fruntea Cleopatrei, și aducând-o la mine, mi-o puse zimbînd pe cap, caldă și parfumată încă de

lășrul reginei. Ca o mișcare așa de dură mi-o apăsă pe cap încât produse egomot.

Era măniosă; cu zimbetul pe buze își șopti:

— Semn: eu, înălțate Harmachis. Căci, deși Charmion era femeie coaptă, în mânie sau gelozie știa să fie naivă.

După ce-mi fixă coroana, se înclină adânc înaintea mea și mă numi cu ironie ușoară pe grecește „Harmachis, Regele amorului.“

La acestea Cleopatra rise și mă întări, ca regele amorului, și așa făcu întreaga societate, căreia îi plăcea gluma.

Căci în Alexandria nu-i iubesc pe cei ce trăiesc în cinste și evită femeile.

Eu, deși aveam zimbetul pe buze, în inimă simțiam ură. Căci știind cine și ce sunt, mă supăra că fac glumă ca mine domni destrăbălați și femeile ușoare dela curtea Cleopatrei.

Mai mult eram însă supărat pe Charmion, căci ea a ris mai șgomotos — și eu nu știam atunci, că ideea pentru ca să-și ascundă înaintea lumii sentimentele g'ngăse.

Ca semn fatal a numit ea cunună, și așa s'a și dovădit. Căci eștristul meu a fost, să cedez coroana dăblă a Egiptului de sus și de jos pentru o cunună, ai cărei trandafiri se vestejesc încă înaintea de a se desvolta deplin, și să schimb patul de fildes al faraonilor cu perina stinului unei femei necredincioase.

(Va urma).

Căile ferate Ungare

Mersul Trenurilor.

— In vigoare dela 1 Octombrie 1901. —

Bleacă din Arad:

Spre Oradia

Tren de persoane	la orele	5.10 a. m.
Tren accelerat	"	8.18 a. m.
" de persoane	"	11.20 a. m.
" mixt	"	3.58 p. m.
" accelerat	"	4.21 p. m.
" de persoane	"	9.35 p. m.

Spre Ardeal:

Tren de persoane	"	6.35 a. m.
" accelerat	"	12.11 p. m.
" până la Soborșin	"	2.04 p. m.
" de persoane	"	4.30 p. m.
" accelerat	"	7.28 p. m.

Spre Timișoara:

Tren de persoane	"	6.20 a. m.
" mixt	"	11.56 a. m.
" mixt	"	5.— p. m.

Spre Seghedin

Tren de persoane	"	7.12 a. m.
"	"	4.09 p. m.

Spre Brad

Tren de persoane	"	6.25 a. m.
" mixt	"	12.06 p. m.
" până la B. Sebiș	"	5.20 p. m.

Soseso la Arad:

Dela Budapesta.

Tren de persoane	"	6.05 a. m.
" mixt	"	9.10 a. m.
" accelerat	"	12.51 p. m.
" de persoane	"	3.55 p. m.
" accelerat	"	7.11 p. m.

Dinspre Ardeal.

Dela Soborșin	la orele	6.50 a. m.
Tren de persoane	"	10.50 a. m.
"	seara	2.30 p. m.
" Dela Rádna după amiază	"	2.30 p. m.
" Tren accelerat	"	4.06 p. m.

Dela Seghedin

Tren mixt seara	"	8.38 p. m.
" de persoane	"	7.06 p. m.

Dela Brad

Tren de persoane	"	8.— a. m.
" mixt	"	11.03 a. m.
" de persoane seara	"	6.36 p. m.

SECRETELE UNUI BĂRBAT BĂTRÂN!

O istorie din viața reală. Povestită de Stefan Szabó junior în Pekoza. (Toate drepturile rezervate).

Iubiții mei. Cel mai mare bun al omului e sănătatea. Durere, când cine va e bolnav, cu greu găsește un mijloc de vindecare. Și eu am fost șase ani bolnav și înzadar am încercat toate mijloacele.

In sfârșit am cettit într'un ziar despre Elsa-Fluid de Feller, farmacist în Stubica (Croația) și mi am gândit: „Încearcă și tu acest mijloc!” Mi am comandat o duzină de probă, și eată rezultatul: Șase ani n'am putut umbla din cauza reumatismului și a sgârșiturilor în picioare. Nu-mi puteam mișca picioarele și suferiam de insomnie. Zece zile mi-am uns picioarele cu „Fluidul Elsa” de Feller; și am și putut umbla și în trei săptămâni am fost sănătos ca peștele în apă.

Toți vecinii au venit să vadă acest mijloc miraculos, care m'a vindecat.

Toți au aflat, că am mai comandat din „Elsa-Fluid”. Eată că vine vecinul meu Michel și se plânge că suferă de călduri și friguri, și'l dor mânăle, picioarele și crucea spinării. I am dat o sticlută din acest „Elsa Fluid” și în 3 zile s'a făcut bine. Mai veni și Stefan Bergl, ca să-l dau și lui din acest miraculos „Elsa Fluid”, care folosește contra tuturor boalelor, căci soția lui tușește și are junghieri în pept. Închipuși-vă, oameni buni, după trei zile veni soția lui Stefan să-mi mulțumească, căci i-a ajutat „Fluidul Elsa”.

Mai veni și vecina Ana la Iosefi și se plânse că copilul ei e aproape dus din cauza vărsăturilor, a plânsului și a sgârșiturilor în stomac, așa că nu mai stie ce să-i facă, a încercat toate medicamentele, dar în zadar. Imediat m'am uitat în descrierea care stă pe fie care sticlă cu „Elsa-Fluid”; și într'adevăr stă: 10 picături din Elsa Fluid, date în lapte, și uns pântecul cu același medicament, trebuie să folosească!

Îi dădui o sticlută și îi zisei: Nu trebuie să desperiți;

Eugen V Feller, farmacist în Stubica, Kirchengasse (Comitatul Agram).

Dacă comandați 12 sticlute din „Elsa Fluid”, plătiți 5 coroane; 24 sticle costă 8 coroane 60 fieri, 3 duzine (36 sticle) costă 16 coroane, franco cu descrierea modului de folosire și cu cutie și totul, celor-ce îi comanda, doresc să le folosească ca și mie.

Veritabilul „Elsa Fluid”, atât pe descrierea modului de folosire, cât și pe etichetă trebuie să poarte marca aci alăturată, cu numele „Elsa” și subscrierea „Feller”. Analisată de comisia sanitară și garantată. La expozițiile din Paris, Roma, Londra, Nizza și Berlin „Elsa Fluid” a fost decorat cu medalia de aur.

Comandați „Elsa-Fluid” cu rambursă postală și prin alăturarea costului.

Nu numai bolnavii, ci chiar și cei sănătoși să folosească „Elsa Fluid” de Feller, pentru întărirea nervilor, pentru înfrumusețarea și frăgezimea tenului, contra mătreții și a căderii părului și ca parfum pentru odoare.

Costă cu ambalajia și portopre, cum și descrierea modului de folosire.

Dacă comandați 12 sticlute din „Elsa Fluid”, plătiți 5 coroane; 24 sticle costă 8 coroane 60 fieri 3 duzine (36 sticle) costă 12 40 cor. 14 duzine (48 sticle) costă 16 coroane, franco cu descrierea modului de folosire cu cutie și celor-ce îi comanda, doresc să le folosească ca și mie.

Tuturor le scriu bucurios, că am suferit 20 de ani de paralizie și m'a vindecat numai

„Elsa-Fluid” scrieți-mi la adresa D net

Stăcz Mihalyné din B. Szarvas 1901.

Cine dorește să primească „Elsa Fluid” de Feller veritabil, să comande la:

Eugen V. Feller,

farmacist în Stubica, Kirchengasse (Comitatul Agram)

Depositul principal în Budapesta: la farmacia Iosif Török,

Königs-gasse Nr. 12.

Eggers „Reichs-Palatin” farmacia Vácz körut 17. și la farmacia Béla Zoltán,

Grosze Kronergasse Nr. 23.

Marca înregistrată

prin lege.

Cine-și iubește sănătatea, să-și comande:

„Elsa-Fluid” de Feller, — așa scrie

Juhász István din Dunaföldvár.

Dürr Gusztáv

Prăvălie de coloniale, tee, rum și ape minerale.

Telefon Nr. 118.

ARAD,

Telefon Nr. 118

Calea Arhiducelui Iosif, Nr. 2, peste drum de primărie.

La „CERBUL de AUR”. (Casa băncii „VICTORIA”.)

Negustorie de prima mână cu poame și coloniale, aranjată din nou după modelul marilor prăvălii din capitală. Totdeauna e provăzută cu marfă proaspătă. Serviciu prompt, solid, ear' prețurile foarte ieftine.

La plata cu bani gata 2% rabat.

Cafeaua cea mai fină.

Șoncă de Praga.

Ceylon, Cuba.

Costiță de Cluj, tăiată proaspăt.

Mocca din Arabia.

Slănină de Dobrițin

Java, Cuba măruntă și PORTORICO.

Cărnățai proaspăți cu hrean.

Fructe de Sud. Struguri Malaga. Curmale de Tunis. Smochine de Smyrna. Smochine Sultan. Fructe zaharisite. Prune de Görz. Tot felul de compoturi. Sardine proaspete. Păstravi de mare. Pești marinați și afumați. Scrumbii (heringi) de Marea-de-Ost. Racii Princes. Rom adevărat de Jamaica, Ananas, Cuba și Demarara. Tea, Mandarinii, Pecco, Schouchon, imperial. Champagne ungurească, Törley, Hubert, Louis, Frankoise. Champagne G. H. Mumm, Chltho, Duminy și Heidski.

Zaharicale pentru pom de Crăciun. Bomboane salon și fondante. Conserve de bureți, fasole și mazere

669 8-10

Tot felul de coloniale. (Lăminări și petroleu.)

Impachetarea în provincie gratuită.

Bani ieftini pe amortisație:

Pe pământuri și case orașenești de închiriat, dela 15—20 ani, cu interese de 4%, 4½% și 5% și cu amortisație corespunzătoare din capital.

Destabilare repede; la dorință anticiparea speselor de întabulare.

Deoarece principiul meu de întreprindere solidă și activitatea mea reușită în curgere de mai mulți ani în acest am de afaceri au stabilit numele bun al firmei mele, — numai în interesul loc propriu lucrează toți P. T. proprietarii de pământ și de case, dacă la ridicarea împrumuturilor sau pentru schimbul celor vechi cu altele mai ieftine se adresează la mine cu toată încrederea, fiind-că numai prin mijlocirea mea pot ajunge în adevăr la împrumuturi avantajoase pe hipotecă.

SZÜCS F. VILMOS,

Institut de împrumuturi pe imobile și moșii,

ARAD, piața Boros Béni Nr. 5.

La întrebări dau lamuriri numai trimițându-mi-se timbrele corespunzătoare postale.

452 - 24